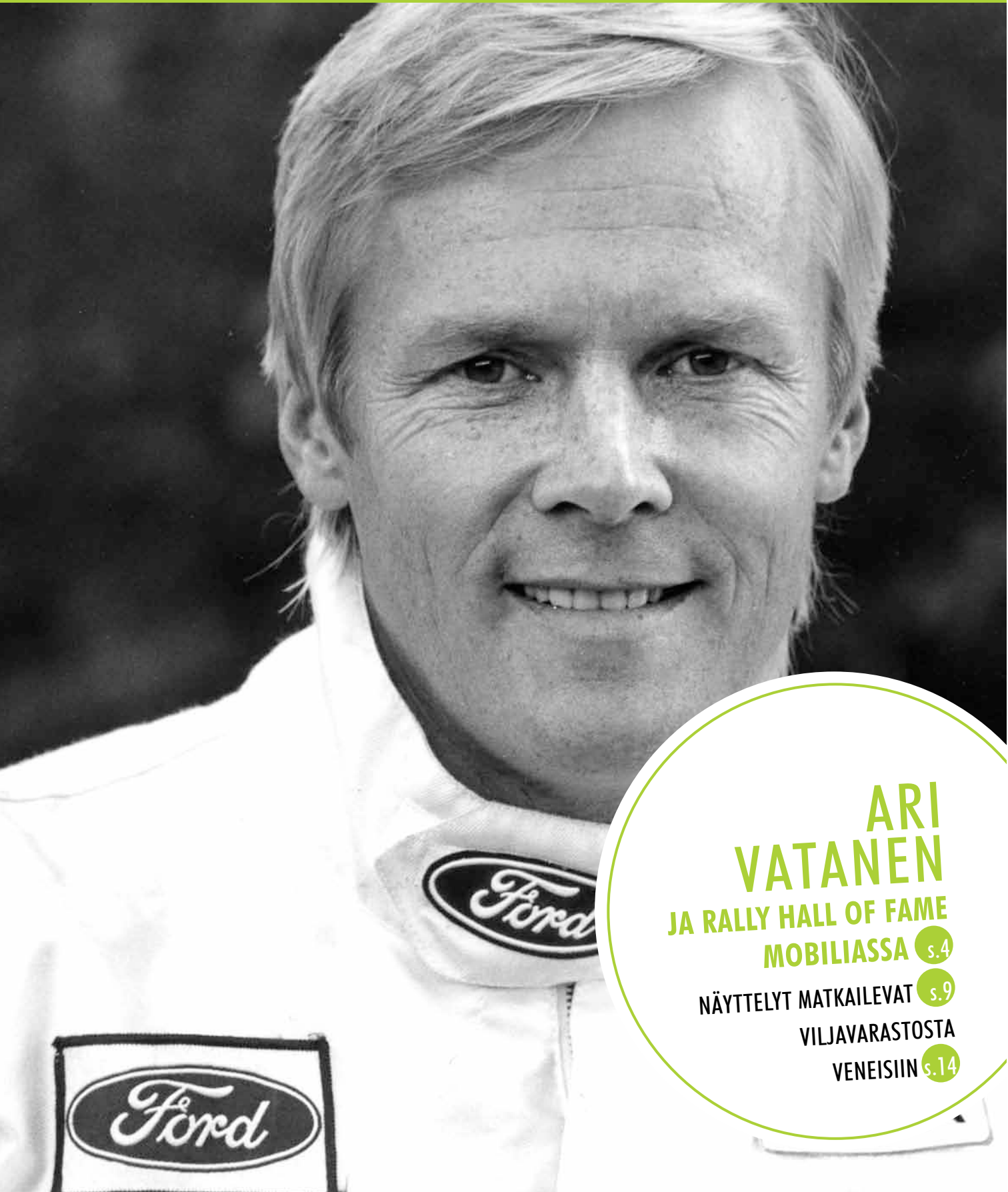

TRAFIIKKI

TRAFIIKKI-MUSEOIDEN ASIAKASLEHTI 2010 NRO 10

**ARI
VATANEN**

**JA RALLY HALL OF FAME
MOBILIASSA s.4**

NÄYTTELYT MATKAILEVAT s.9

**VILJAVARASTOSTA
VENEISIIN s.14**

MUSEO EI OLE HILJAA

Museo käy paikkana yhä monimuotoisemmaksi, ja mielikuva hiljaisesta salista, jossa näyttelyesineitä katsoessa kuulee vain kenkien kopinan, on kaukainen. Museo ei ole hiirenhiljainen kirjasto. Katsomisen tueksi on kehitetty ja kehitellään uusia, monipuolisia elementtejä.

Parhaimmillaan museoissa voi jopa kiljua riemusta tai ainakin keskustella kuiskamatta ihan tavallisella äänellä. Ilmailumuseon Myyttinen lento -näyttely on tehty erityisesti lapsia ja lapsenmielisiä varten. Siellä kuulee niin innostunutta naurua kuin ilonkiljahduksia. Kuvareportaasi aiheesta löytyy alkaen sivulta 20 – tosin ilman ääntä.

Tässä numerossa tutustutaan äänen tuomiseen museoihin sivuilla 18 ja 19. Miten ääni on osa arkea ja historiaa, mitkä äänet ovat katoamassa ja mitkä ovat tallentamisen arvoisia? Rupriikissa suunnitellaan myös äänitallenteiden siirtämistä ulos museosta Koukkuniemen vanhainkotiin asukkaiden iloksi."

Äänitallenteet näyttelyesineinä odottavat vielä mahdollisuuksiaan – onhan äänen tallentaminen kehittynyt vasta 1940-luvulta alkaen! Trafiikki-museoiden verkkokaupasta osoitteessa www.trafiikki.fi löytää myös jo arjestamme hävinneitä ääniä, esimerkiksi Suomen Rautatiemuseon tallenteita vetureista.

Ääntä tarvitaan myös keskusteluissa, oli se sitten kotoisella tai vieraalla kielellä. Kansainvälisestä viestinnästä ja näyttelylajien järjestämisestä voi lukea enemmän sivuilta 9.

LUKUILOA KUULUVASTI TOIVOTTAA,

Helena

Trafiikki-lehti on Trafiikki-museoiden asiakaslehti. Trafiikki-museot ry:n jäsenet ovat liikenteen- ja viestinnänalan museoita. Yhdistykseen kuuluvat Forum Marinum, Mediamuseo Rupriikki, Mobilia, Postimuseo, Radio- ja tv-museo, Suomen Ilmailumuseo, Suomen merimuseo, Suomen Rautatiemuseo ja Tekniikan museo.

Päätoimittaja:
Helena Pärssinen
Toimitussihteerit:
Ilona Kangas
Marianna Karttunen
Avustajat:
Johanna Aartomaa
Elina Ijäs
Ulla Kallberg
Riina Linna
Helena Peippo
Outi Penninkangas
Eve Rasku
Laura Ruippo
Heli Seppälä
Valeri Saltikoff

Toimitus:
IFPR Finland Oy

Ulkoasu:
Satu Kontinen

Toimituksen yhteystiedot:
info@trafiikki.fi
www.trafiikki.fi

Julkaisija: Trafiikki-museot ry
Painos: 12 000 kpl
Painopaikka:
Suomen Graafiset Palvelut, Kuopio
5. vuosikerta.
Trafiikki-lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.
ISSN 1796-0304 (painettu)
ISSN 1796-0037 (verkkolehti)

TRAFIIKKI MUSEOT

KANSIJUTTU
S. 4

Mobiilissa avattiin huhtikuussa Rally Hall of Fame.

**ARI VATANEN
MUISTELEE
KONKAREITA**

S. 7
**TRAFIIKKI-MUSEOIDEN
HENKILÖKUNTA ESITTÄYTY**

Museon kulisissa toimivat mm. tutkija, museoinsinööri ja myynti- ja asiakaspalvelupäällikkö.

S. 8
**ESINEET
MATKUSTAVAT
MAAILMALLA**

Keisarillisten vaunujen huonekalut lainattiin Keski-Eurooppaan ja Suomeen saatiin osia Graf Zeppelin -ilmalaivastaa. Miten tämä kaikki oikein tapahtuu?

S. 14
TAPAHTUMAKALENTERI

S. 16
**MERIKESKUS FORUM MARINUMISSA
VOI EDELLEEN HAISTAA VILJAN
TUOKSUN**

Miksi, se selviää museorakennuksen historiaa käsittelevästä artikkelista.

S. 18
ÄÄNET

ovat osa nykypäiväämme ja siksi niitä kerätään myös museoihin.

SISÄLTÖ 2010 NRO 10

S. 20
**HENRI JA LAURI LÄHTIVÄT
LENTOON ILMAILUMUSEOSSA**

Lapsille suunniteltu Myyttinen lento -näyttely ihastutti monipuolisuudellaan.

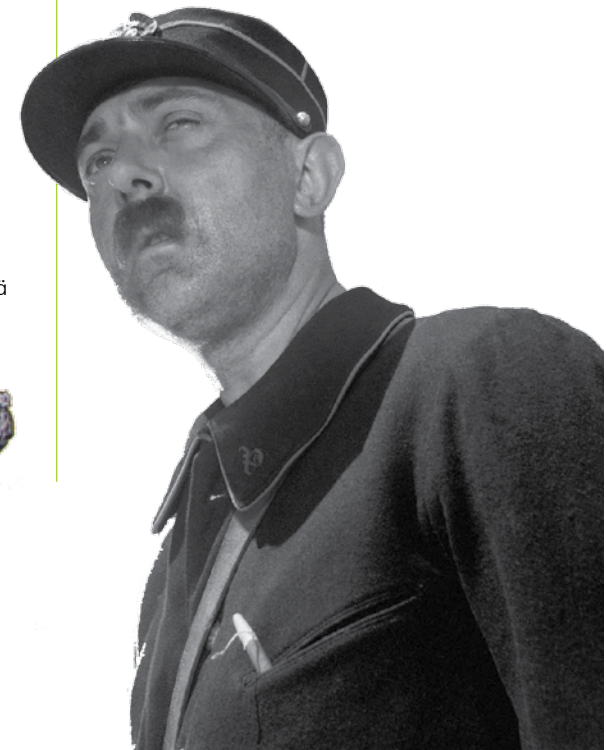

S. 24
TRAFIIKKI-UUTISET

Uutisissa kerrotaan lyhyesti tulevan syksyn näyttelyistä ja muista ajankohtaisista asioista.

S. 26
MUSEOKAUPAN UUTUDET

Kaipaatko keräilykohteita tai laukkaa, jolla niitä kantaa? Trafiikin kaupoihin löytyy.

RALLIA KOKO ELÄMÄ

Teksti: Laura Ruippo

MIKÄ HALL OF FAME?

- Mobilian kumppanina Rally Hall of Fame -hankkeessa on Autourheilun Kansallinen Keskusliitto AKK-Motorsport ry.
- Rally Hall of Fame kuvastaa rallin saavutuksia kaikkialla maailmassa.
- Nimitykset Hall of Fameen tekee kansainvälinen valiokunta, johon kuuluvat Kari O. Sohlberg, Michele Mouton, Neil Duncanson, Martin Holmes sekä Pekka Honkanen.
- Galleriaan järjestetään sinne nimettävien kuljettajien urasta kertova näyttely, joka uusitaan aina seuraavien nimitysten yhteydessä. Jokaiselta nimetyltä jää kypärä tai muu muistoesine pysyvästi Hall of Fameen, johon myös jatkuvasti karttuu arkistomateriaalia.
- Hall of Fameen nimetään uransa jo lopettaneita tähtiä.

Ari Vatanen Oulunjärven ralleissa vuonna 1975.

Kuva: Teboilin kuvakokoelma/Mobilia.

Ralliautoilun

kansainvälinen Hall of Fame

avattiin Mobiliaan huhtikuun lopussa. Suomen

tunnetuimpiin rallitähtiin lukeutuva Ari Vatanen pitää

Suomea itseoikeutettuna Hall of Famen isäntämaana.

”Ralli on yksi Suomea eniten maailmankartalle

nostaneista asioista. Menestyksemme lajissa on ollut

poikkeuksellista”, Vatanen sanoo.

Ari Vatanen lopetti aktiiviuran-
sa kolme vuotta sitten. Ralli on
kuitenkin yhä keskeisessä roolissa
Vatasen elämässä.

”Seuraan kisoja aktiivisesti medi-
an ja tuttujen välityksellä. Toki lähi-
maisemissa ajettavat rallit seuraan
paikan päältä”, Ranskan Provences-
sa nykyisin asuva rallilegenda ker-
too.

Vatasen ura oli poikkeuksellisen
pitkä. Hän ihastutti rallikansaa aina
1970-luvulta 2000-luvun loppuvuo-
siin saakka. Missä pitkän uran salai-
suus piilee?

”Roimassa annoksessa ryppyvoi-
detta ja pitkissä yöunissa”, Vatanen
naurahtaa, mutta jatkaa vakavam-
min: ”Ajamisen riemu piti minut
ratissa kaikki nuo vuodet. Nautin

jokaisesta hetkestä, jotka sain ko-
kea rallin parissa.”

RASKAS JALKA, KEVYT PÄÄ

Vataselle ammattiautoilijan ura ei
ollut nuorena itsestäänselvyys.

”Minulla ei ollut taustajoukkoja,
jotka olisivat kannustaneet lajin pa-
riin. Ajamisen polte kuitenkin vei
mukanaan ja vähitellen sitkeä yrit-
täminen kantoi hedelmää. En kos-
kaan miettinyt, onko ralliautoilul-
la leiviksi lyöminen todennäköistä.
Jos olisin niin tehnyt, olisin var-
maankin luovuttanut jo ennen kuin
urani ehti alkaa.”

Vatanen kehottaakin ralliurasta
haaveilevia muistamaan, että ralli
on tahtolaji. Halu ja polte lajin pa-
riin kantavat pidemmälle kuin ul-

kopuolisten neuvot. Vatanen kui-
tenkin muistuttaa, että niin rallissa
kuin muissakin urheilulajeissa
huipulla on ahdasta, ja vain har-
va nousee maailmanmestarik-
si.

”Menestyminen ei ole
kaikkein tärkeintä. Oleel-
lisinta on, että kukin saa teh-
dä sitä, mistä todella nauttii
ja innostuu. Myös pettymyk-
sistä on osattava ottaa opik-
si. Elämää ei saa ehdollistaa
menestykselle, sillä silloin on
vaikea nauttia tavallisista het-
kistä.”

Vatanen luonnehtii suomalai-
sia yksilöurheilijoiksi, sisukkaiksi
puurtajiksi. Näistä ominaisuuksis-
ta rallissa onkin hyötyä, sillä kus-
kin työ on varsin itsenäistä. Menes-
tyksen eteen on taisteltava: tulee
hankkia sponsoreita ja luoda ym-
pärilleen toimiva tiimi. Sisukkuus
saattaakin olla yksi suomalaisen
autourheilun menestyksen salai-
suuksista, vaikka etenkin ulkomail-
la menestyksen taustalta uskotaan
löytyvän konkreettisempia seikko-
ja.

”Menestyksemme uskotaan
kumpuavan huonoista teistä ja ko-
vista talviolosuhteista. Itse kallis-
tuisin kuitenkin luonteenpiirtei-
siimme, joista selkeimpinä esille
nousevat raskas kaasujalka ja kevyt
pää”, Vatanen naurahtaa.

”RALLILTA KAIKEN SAIN”

Rallin maailmanmestaruuden
vuonna 1981 voittanut Vatanen to-
teaa elämän rallin parissa antaneen
niin paljon, että tiettyjen tapahtu-
mien nostaminen pitkän uran ko-

hokohdiksi on lähes mahdotonta.

"Mieleeni ovat jääneet yksittäiset hyvin onnistuneet erikoiskoheet, esimerkiksi Vaherin pikataivalvuodelta 1993, jolla ajoin haamuajan. Myös Uuden-Seelannin ralli vuonna 1977 on jäänyt mieleeni erityisen hyvin. Lähdössä kartturini muistutti isääni, maalissa isoisääni. Autokin näytti siltä, kuin sitä olisi ammuttu norsupyssyllä."

Vatasen mukaan hän on saanut elämänsä lähestulkoon kaiken rallin kautta – aina vaimosta politiikkaan. Ralli on ollut hänelle yhtä

kuin elämä. Vatanen pitääkin lajin Hall of Famen perustamista erittäin tärkeänä.

"Hall of Fame on tärkeä kunnianosoitus kaikille lajin parissa työskenteleville, ei ainoastaan sinne nimetyille. On tärkeää vaalia lajin perinteitä, sillä ralli on osa suomalaista kulttuurihistoriaa."

Hall of Famen perustaminen Suomeen on Vatasen mukaan itseioikeutettua, onhan pienen kansamme menestys lajissa ollut vuosikymmenten saatossa suorastaan uskomatonta. Vatanen uskoo Mobilian

säilyttävän paikkansa Hall of Famen kotina myös tulevaisuudessa.

"Kansainvälisyys on harrastajien suosion ja hyväksynnän saavuttamisen kannalta erittäin tärkeää. Ei pidä sortua liikaan suomalaisuuden korostamiseen, vaikka olemmekin rallikansa vertaansa vailla."

Hall of Famen tarkoituksena onkin kuvastaa rallin saavutuksia kaikkialla maailmassa. Nimityksistä vastaa kansainvälinen viisihenkinen valiokunta. Kabinettiin valitut henkilöt julkaistaan vuosittain Suomen MM-rallin yhteydessä. ■

Suomalaiset ovat rallihullua kansaa ja saapuvat sankoin joukoin kannustamaan suosikkejaan. Kuva: Marko Mäkinen.

Haastattelut ovat osa rallikuskin arkea. Kuva: Marko Mäkinen.

RALLY HALL OF FAMEN ENSIMMÄISET TÄHDET

Rally Hall of Fameen nimettiin avajaisen yhteydessä neljä ensimmäistä jäsentä. Tässä Ari Vatasen luonnehdinnat kustakin nimetyistä rallilegendasta.

Timo Mäkinen: "Jäi aikansa suomalaisista kuljettajista parhaiten ihmisten mieliin Mini Cooperillaan. Ajoin urani alkuvaiheessa Timon kanssa Ford-talissa, enkä voinut uskoa todeksi, että pääsin kilpailemaan idolini rinnalla."

Rauno Aaltonen: "Jäi menestyksensä Mäkisen varjoon, mutta loi maailmalla "flying Finn" -kuvaa. Hänellä oli insinöörimäinen tapa suhtautua ajamiseen. Tietää kaiken ajodynamiikasta ja osaa pukea sanoiksi sen, minkä muut kuljettajat vain tuntevat takapuoleltaan."

Paddy Hopkirk: "Aikansa legendoja. Ihastuttava persoona, Irlannin parhaimmistoa. Lajin ehdottomia kulmakiviä."

Erik "på taket" Carlsson: "Sai lisänimensä ajaessaan autonsa usein katolle. Ruotsin Timo Mäkinen, ensimmäinen tunnettu ruotsalainen, joka ylsi ihmeisiin kaksitahtisella Saabilla."

TRAFIIKKI-IHMISIÄ

1. Nimesi?
2. Ammatinimikkeesi?
3. Millaisia asioita kuuluu työkuvaasi?
4. Kuinka kauan olet ollut museon palveluksessa?
5. Mikä on parasta työssäsi?
6. Mikä on haastavinta työssäsi?

Trafiikki-museoiden kulisseissa

Koonnut: Eve Rasku Kuvat: Trafiikki-museot

Mitä kaikkea museossa tapahtuu? Museon kulisseissa työskentelee monen alan ammattilaisia, jotka yhdessä tekevät museovierailusta unohtumattoman. Trafiikki-museoiden henkilökunta kertoo tällä palstalla työstään.

POSTIMUSEO

1. Liisa Jokinen
2. Myynti- ja asiakaspalvelupäällikkö
3. Museon omarahoituksen kasvattaminen, asiakaspalvelun ja myynnin esimiestehtävät sekä myyntin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan, museoshopin tuotteiden ideointi ja hankinta sekä etukäteen varattujen ohjelmapalveluiden järjestäminen. Huolehdin myös asiakaspalvelun korkean tason säilyttämisestä.

4. Siirryin syyskuussa 2001 Itellan muista tehtävistä museon puolelle.

5. Työn monipuolisuus ja haasteellisuus.

6. Näin talouden taantuman aikana rahoituksen hankkiminen on vaikeaa, ja asiakastytyväisyydestä huolehtiminen käy siksikin entistä tärkeämmäksi.

TEKNIKAN MUSEO

1. Raimo Paappa
2. Museoinsinööri
3. Toimin teknisenä asiantuntijana. Museon ainoana insinöörinä hommia riittää. Osallistun näyttelyihin sekä kiinteistöhuoltoon, korjaustöihin sekä remonttien suunnitteluun.

4. Melko tasan 25 vuotta.

5. Monipuolisuus – ja tietysti tekniikan ihmisenä viihdyn tekniikan parissa.

6. Ajan riittäminen.

MERIMUSEO

1. Johanna Aartomaa
2. Tutkija
3. Vastuullani ovat museopedagogiikka ja viestintä. Huolehdin museo-opetuksen suunnittelusta ja toteuttamisesta. Viestintään kuuluvat mm. tiedotteiden laatiminen, nettisivujen päivitys, vuosikirjamateriaalin kokoaminen sekä muu Merimuseoon liittyvä tiedotus ja osin myös markkinointi.

4. Tulin kesätöihin vuonna 2000, kokopäiväisenä aloitin 2004 ja nykyisiin tehtäviini siirryin 2006.

5. Työn monipuolisuus.

6. Monipuolisuus on myös haaste etenkin ajankäytön järjestyksen suhteen. Tiedotuksessa haasteellista on huomioida Suomen merimuseon, merikeskus Vellamon ja muiden tahojen väliset työnjaot sekä välittää useasta toimijasta huolimatta yhtenäistä viestiä ulospäin.

Näyttelijöitä Royal Class -näyttelyn avajaisissa Utrechtissa. Kuva: Suomen Rautatiemuseo.

Museoiden kansainväliset esine- ja näyttelylainat ovat kiinnostavia projekteja.

MUSEOESINEET MATKAAVAT MAAILMALLA

Teksti: Satu Rämö Kuvat: Museoiden arkistot ja Valterti Kantanen

Trafiikki-museot ovat hankineet näyttelyihinsä paljon mielenkiintoisia esine- ja dokumenttilainoja ulkomailta. Museot ovat myös lainanneet omia esineitään ulkomailla pidettäviin näyttelyihin. Maasta toiseen kiertävät näyttelyt ja museoiden välillä kulkevat esinelainat vaativat yksityiskohtaista suunnittelua.

Graf Zeppelin -ilmalaivan nelimetristä osaa ei voi tilata puhelimitse, eikä keisarillisten vaunujen huonekaluja voi kuljettaa Keski-Eurooppaan auton takakontissa. Käytännössä esinelainoja suunnitellaan jopa yli vuosi etukäteen ja sopimustekstejäkin kertyy monta sivua. Kulttuurierot työskentelytavoissa tuovat työhön omat mausteensa.

Suomen Rautatiemuseo lainasi tänä keväänä keisarin junan vaunuihin kuuluvia esineitä Hollannin Utrechtissa sijaitsevalle Spoorwegmuseumille. Tsaari Aleksanteri II:n Suomen vierailuja varten alun perin valmistetun junan kolme säilynyttä vaunua ovat Rautatiemuseon kokoelmien arvokkaimpia esineitä. Esinelainaa valmisteltiin puolitoista vuotta.

"Aluksi hollantilainen museo oli kiinnostunut lainaamaan kokonaiset keisarilliset vaunut. Vaunujen materiaali on sen verran herkkää, että ne eivät olisi kestäneet kulje-

tusta eivätkä meri-ilmastoa", sanoo amanuenssi **Elina Holopainen** Rautatiemuseosta.

Niinpä Hollantiin päädyttiin lainaamaan huonekaluja ja pienesineitä keisarin vaunusta ja salonkivaunusta. Esineiden siirtämiseen käytettiin taidetta ja arvokuljetukseen erikoistunutta kuljetusyhtiötä, joka toimitti keisarilliset esineet Suomesta Hollantiin erikoisjousitetulla rekalla.

ESINELAINAT VAATIVAT PALJON PAPERITYÖTÄ

Rautatiemuseon esinelaina liittyy Spoorwegmuseumin tämän kesän Royal Class -näyttelyyn, joka esittelee kuninkaallista matkustamista Euroopassa. Vastaavaa rautatiehistoriallista erikoisnäyttelyä ei ole aiemmin järjestetty.

"Tämä esinelaina on ollut meille ainutlaatuinen ja iso vaihtolainoperaatio. Mutta etenkin Spoorwegmuseumille tämä on ollut erittäin iso projekti, sillä sinne on hankittu esineitä ja jopa kokonaisia vaunuja

Hollannin kuningatar Beatrix osallistui kuninkaallista matkustamista Euroopassa esittelevän Royal Class -näyttelyn avajaisiin Hollannissa. Kuva: Suomen Rautatiemuseo.

lainaan ympäri Eurooppaa”, kertoo Holopainen.

Arvokkaat esine- ja näyttelylaitat edellyttävät kunnioitettavan määrän paperityötä. Vakuutus- ja sopimuspapereissa on määritelty kaikki prosessin osat yksityiskohdaisesti: kuinka tavarat siirretään paikasta toiseen, kuka ottaa ne vastaan ja kuka huolehtii esineiden palauttamisesta.

Usein viestintä eri maalaisten museoiden välillä käydään englanniksi. Kohdekielen taitaminen on kuitenkin iso etu.

”Sähköpostikirjeenvaihdon käyminen kokonaan näyttelylainaajan kotikielellä eli ranskaksi helpotti työskentelyä huomattavasti”, sanoo Tekniikan museon näyttelykoordinaattori **Johanna Vähäpesola**, joka ranskankielentaitoisena vastasi yhteydenpidosta Ranskaan, josta Tekniikan museo lainasi nykytaideteoksia ja dokumenttifilmejä Säteilyn lumo -näyttelyä varten.

Huhtikuun lopussa avattu näyttely on ranskalaisen tiedekeskuksen tuottama kiertonäyttely, joka saatiin Suomeen yhteistyössä Säteilyturvakeskuksen kanssa. Säteilyn lumo esittelee röntgen-säteiden, radioaktiivisuuden ja radiumia hyödyntävän teollisuuden sekä ydinvoiman kehittymisen historiaa.

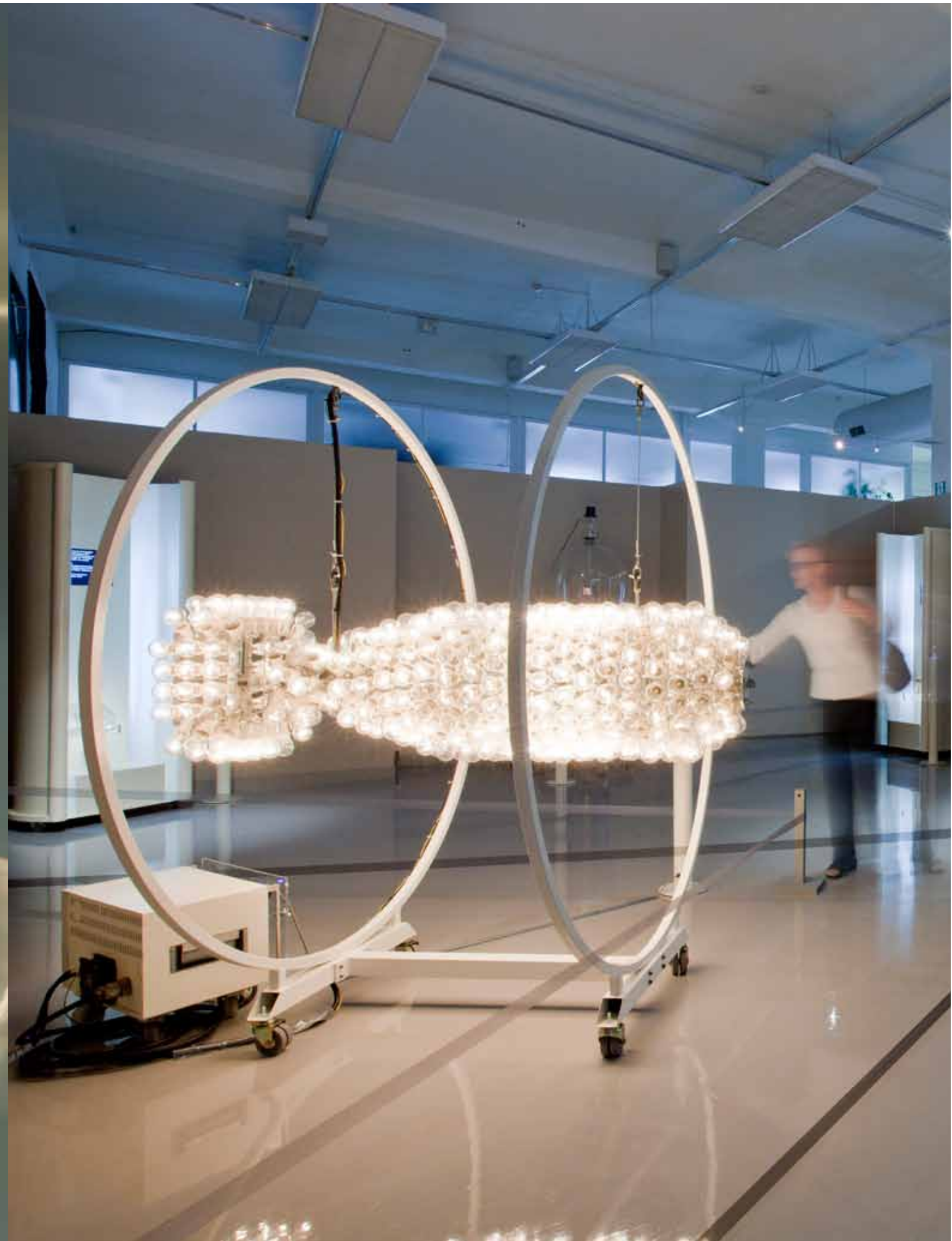
”E-MAIL MANAGEMENT” EI YKSIN RIITÄ

Kielimuurin lisäksi kansainvälisiä työprojekteja hidastavat usein erilaiset työkulttuurit. Saattaa olla, että asiat etenevät vain, jos yhteishenkilö on tarpeeksi korkealla omassa organisaatiossaan.

”Ranskan tiedekeskus oli kuitenkin matalan hierarkian työpaikka, joten se pehmensi kulttuurieroja. Hallintojohtaja oli täällä Tekniikan museossa kokoamassa näyttelyä verkkarihousut päällä. Työskentelyilmapiiri oli välitön”, Vähäpesola kertoo.

Tekniikan museo lainasi nykytaideteoksia ja dokumenttifilmejä Säteilyn lumo -näyttelyä varten Ranskasta.

Zeppelin-näyttely on esillä Postimuseossa 23.4.–8.8.2010. Kuva: Tapio Mustasaari.

Saksalaisen Zeppelin-museon kanssa yhteistyötä tehnyt Postimuseon projektipäällikkö **Suvi Jalli** huomasi, että asiat eivät aina etene sähköpostitse:

”Yhteistyö alkoi luistaa sen jälkeen, kun olimme käyneet vierailulla Saksassa museossa.”

Ilmalaiva Graf Zeppelin vieraili Helsingissä 80 vuotta sitten. Postimuseo avasi keväällä vuosipäivän kunniaksi ilmojen jättiläisestä kertovan Graf Zeppelin - ilmojen jättiläinen -näyttelyn, joka valottaa ilmalaivan vierailun valmisteluita, matkustamista ilmalaivalla, sen toimintaperiaatteita ja tärkeitä vaikuttajia ilmalaivan takana.

Kesän yli jatkuva näyttely on Postimuseon rakentama, mutta siihen lainattiin materiaalia Saksasta Friedrichshafenin Zeppelin-museosta.

”Saimme Saksasta lainaan muun muassa Helsingissä vierailleesta Graf Zeppelin LZ 127 -aluksen osia, työkaluja, radiolaitteen, kiikarit ja ohjauspyörän”, kertoo Jalli.

KUPLAMUOVIA JA PUUTTUVIA PAKKAUSLAATIKOITA

Kun näyttelyt kiertävät maasta toiseen ja museot lainaavat toisilleen esineitään, vaaditaan tarkkoja suunnitelmia ja paljon yksityiskohditiin takertuvaa viestintää. Yllätyksiltä ei voida silti välttyä.

Saksalaiset ovat tunnettuja järjestelmällisyydestään. Aina ennako-oletukset eivät kuitenkaan päde. Postimuseossa oletettiin saksalaisen museon pakkaavan esineensä valmiiksi laatikoihin, jotka rekka käy sieltä noutamassa ja toimittamassa Suomeen. Mutta toisin kävi. Saksan museossa luultiin, että kuljetuslaatikot ovat tulossa kuljetusliikkeen mukana Postimuseosta.

”Autonkuljettaja soitti paikan päältä ja kysyi, että mitäs nyt tehdään. Laatikoita ei ole, eikä niitä tässä kiireessä ehditä mitenkään rakentaa. Siellä oli odottamassa

Graf Zeppelin Helsingin taivaalla 24. syyskuuta vuonna 1930. Kuva: HS-arkisto.

muun maussa sellainen yli nelimetrisen alumiininen Zeppelin-aluksen osa käärittyinä kuplamuoviin”, Jalli muistelee.

”Osaavan ja huolellisen kuljetusliikkeen ansiosta esineet tulivat ehjänä perille. Nyt rakennamme parhaillaan puulaatikoita, jotta saamme esineet palautettua laatikoissa syksyllä, kun näyttely on ohi”, Jalli kertoo ja painottaa viestinnän tärkeyttä. Kansainvälisiin projekteihin liittyvässä viestinnässä pitää olla erittäin pikkutarkka.

”On aina hyvä varmistaa, että molemmat osapuolet ovat varmasti ymmärtäneet sovitun asian samalla tavalla.”

Suomalaisille keskieurooppalaiset toimintatavat voivat joskus näyttäytyä omituisina. Suomalaisiakin tapoja varmasti ihmetellään ulkomailla. Eri kulttuurien törmätsä syntyy kuitenkin myös oppimismahdollisuuksia. Rautatiemuseon Elina Holopainen kehui hollantilaiskollegoiden rentoa asennetta.

”Suomalaiset voisivat oppia hollantilaisilta rennon otteen. Näyttelyn avajaisia edeltävänä iltana vitriinit olivat vielä levällään ja tilanne vaikutti toivottoman kiireiseltä. Mutta paikan päällä tunnelma ei ollut yhtään kireä. Ja kaikki saatiin silti ajoissa valmiiksi.” ■

Valokuva-
näyttely

JÄINEN MATKA SUOMEEN

Suomen merimuseon Jäinen matka Suomeen -valokuvanäyttely Merikeskus Vellamon tiloissa toteutettiin yhteistyössä ranskalais-italialaisen valokuvaajan **Jacopo Brancatin** kanssa. Näyttelyn pääosassa on suomalaisten luotsien työ ja elämä sekä merenkulku jäisellä merellä.

”Ranskassa asuva ammattitoimittaja ja -valokuvaaja Jacopo Brancati otti yhteyttä meihin ja ehdotti näyttelyä”, kertoo Merimuseon tutkija **Erik Tirkkonen**.

Brancatilla on voimakas side Suomeen. Hän ihastui suomalaiseen kulttuuriin Pariisissa sijaitsevan Suomen Ranskan Instituutin kulttuuritarjonnan kautta.

Valokuvanäyttely oli vuosi sitten avoimena Merikeskus Vellamossa. Keväällä 2009 Kotkan kaupunki esitti ajatuksen näyttelyn viemisestä Napoliin. Kotkan kaupunkia ja Napoliä yhdistävät etenkin satamatoiminta ja merenkulku. Hankkeeseen lähtivät mukaan myös Kotkan satama ja Suomen Italian suurlähetystö. Napolissa yhteistyötaho oli Napolin satama.

Parhaillaan mustavalkokuvista koostuvaa näyttelyä myydään muualle Eurooppaan. ”Tavoitteenamme olisi saada näyttely kiertämään siten, että se siirtyisi aina suoraan edellisestä paikasta seuraavaan ilman välivarastointia”, kertoo Tirkkonen. Seuraavia kohteita voisivat olla esimerkiksi muut Italian kaupungit ja Ranska. ”Suomi koetaan siellä kiinnostavana maana, ja merenkulku jäisellä merellä on eksoottinen aihe.”

Hinaaja Ulla rikkoo sataman jäätä, jotta saapuvat laivat on helpompi ohjata laituriin. Tornio, maaliskuu 2008. Kuva: Jacopo Brancati.

Aurajoen rantaan varastoitiin aikoinaan elintarvikkeita lähes koko maasta. Suomen

Osuuskaupan entinen keskusvarasto ja valtion vanhat viljamakasiinit isännöivät nyt Merikeskus

Forum Marinumia. Myös fregatti Suomen Joutsen on kiinnittynyt Forum Marinumin laituriin.

Siirtymä varastotiloista museoksi tapahtui vaihe kerrallaan.

VILJA VAIHTUI LAIVOIHIN

Teksti: Eve Rasku Kuvat: Forum Marinum

Turun satama-alueen varastot olivat ennen täynnä arjen kannalta välttämättömiä elintarvikkeita. Vuosikymmeniä myöhemmin Forum Marinumia edeltäneelle Turun maakuntamuseon merihistorian kokoelmille ja näyttelyille tuli ajankohtaiseksi muutto tähtitornista meren äärelle. Suuret kelluvat museoalukset kuten fregatti Suomen Joutsen, parkki Sigyn ja miinalaiva Keihässalmi kasvattivat paineita sekä toiminnan että tilojen laajentamiseen. Syntyi Forum Marinum

-säätio ja 90-luvun aikana laadittiin suunnitelmat merikeskuksesta. Sopiva alue löytyi satamasta vanhojen varastojen luota.

"Linjauksena oli, että halusimme jo olemassa olevaan tilaan", kertoo projektipäällikkö Pekka Paasio. Forum Marinum kotiutui vuosikymmenen lopulla luontevasti vanhoihin vilja- ja kauppavarastoihin, Linnanpuomiin ja Kruununmakasiineihin. Lopullinen museo avattiin vaihe kerrallaan.

OSUUSKAUPASSA RIITTI NELIÖMETREJÄ

Forum Marinum aloitti Linnanpuomista. Linnanpuomin ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee näyttelytiloja sekä Suomen kauniimpiin kuuluva auditorio Teatteri RUUMA. Toisessa kerroksessa ovat Åbo Akademin Merihistorian laitoksen arkistot.

Linnanpuomi rakennettiin 1930-luvulla Suomen Osuuskaupan Turun keskusvarastoksi. Vaikka Forum Marinum siirtyi rakennukseen vas-

ta vuonna 1999, oli museotoiminta paikalla tuttua. 80-luvun puolivälissä se oli kunnostettu Museoviraston Sea Finland -näyttelyä varten.

Koska Osuuskaupan keskusvarastossa riitti neliömetrejä, remontoitiin suurimmat varastotilat veneiden säilytyspaikaksi. Kaupatoiminnan hengestä muistuttaa vielä tiloissa toimiva museopuoti, josta varsinkin koululaiset ostavat mielellään matkamuistoja.

JYVIÄ SAI LAKAISTA LATTIOILTA

Kruununmakasiinit rakennettiin vuonna 1896 alun perin valtion viljavarastoiksi. Silloin Suomea hallitsi tsaari Nikolai II ja viljan merkitys oli huomattavasti suurempi kuin nykyään. Kruununmakasiinit toimivat arvokkaassa tehtävässään keskeytyksettä aina 80-luvulle saakka. Vuonna 2001 rakennusta alettiin muokata merimuseon käyttöön.

"Ennen meitä täällä ei ole koskaan tehty muuta kuin säilytetty viljaa", kertoo Paasio. "Kun muutto alkoi, sai jyviä vielä lakaista lattioilta."

Makasiineissa voikin yhä tuntea viljan tuoksun. Rakennuksen al-

kuperäiseen kuosiin on lisätty vain ovet. Jokainen siilo oli jo valmiiksi kuin oma paviljonkinsa. Kahdeksan metriä korkea makasiini on otettu käyttöön kahdessa kerroksessa. Siinä missä tilan ennen täytti vilja, voi nyt kiertää kävelysiltoja pitkin katsomassa näyttelyä.

Jotta vilja olisi aikanaan säilynyt kuivana ja hyvälaatuisena, vaadittiin makasiinin seinien väliin tyhjiö. Nykyään tyhjä tila kätkee sisäänsä tekniikan, minkä ansiosta rakennuksen tunnelma on onnistuttu säilyttämään historiallisena. "Tämä on eräänlainen talon sisällä", hymyilee Paasio.

NÄKKILEIPÄÄ MERINÄKÖALALLA

Forum Marinumin museoravintola piti sijoittaa alun perin Linnanpuomiin, kunnes arkkitehtitoimisto LPR:ssä saatiin parempi idea.

"Viljamakasiinirakennuksessa Daphne on meren äärellä – vähän niin kuin rantaravintolat Lissabonissa", Paasio naurahtaa. Etelässä yleiset meren äärelle avoimena aukeavat ravintolat antoivat mallin museoravintolalle. Daphnessa merituulelta suojaavat ikkunalasit ovat kuitenkin ilmastolle tehty kompro-

missi. "Ei Turku silti ihan aurinkoranta ole", myöntää Paasio.

Myös ravintolassa erottuu historian jatkumo, tällä kertaa ruoan muodossa. Daphnen tiloissa säilytettiin ennen herneitä ja näkkileipää. Ravintola sai nimensä Göran Schildin veneen mukaan, jolla tämä teki kuuluisat matkansa välimerellä. Ketsi Daphne on nyt ankkuroitu sisätiloihin, ja se tuo tiloihin mukanaan oman menneisyytensä.

Ravintolan terassilta näkee myös laitureilla lepävään fregatti Suomen Joutsenen. Entinen koululaiva on eläkepäivinään toiminut muun muassa lavasteena oopperaesityksessä Lentävä Hollantilainen.

"Näin nämä esineet eivät ole pelkästään näyttelyä varten, vaan osa sitä elämää, jota elämme nyt", Paasio selittää.

Sama pätee koko museon puitteisiin. Hieman yli kymmenessä vuodessa Forum Marinum on historiaa kunnioittaen tehnyt vanhoista varastotiloista itsensä näköiset. Nyt edessä ovat vielä viimeiset remontit katoksien kunnostamisesta kadun puolen julkisivuun. Siellä, missä ennen säilytettiin viljaa ja ruokaa, on laivojen hyvä levätkä. ■

ÄÄNI HERÄTTÄÄ

Teksti: Eve Rasku Kuvat: Rupriikki

MUISTOT HENKIIN

Jokapäiväiseen ääniympäristöön mahtuu laaja skaala sekä melua että kuiskauksia. Sosiaalisessa äänimaisemassa kuuluvat perheen, ystäväpiirin tai vaikkapa työympäristön puheet. Yhteisön äänet kolisevat, soivat ja kaikuvat katukuvassa, kodeissa ja työpaikoilla.

Arjen äänet ovat kuulijalleen tärkeitä. Äänimaiseman merkitys syntyykin juuri kuulijan kokemuksen kautta. Parhaimmillaan tallennettu ääni puhuttelee ja herättää muistoja. Sitä mitä ääntä milloinkin pidetään tärkeänä, rajaa asiayhteys.

MUSEOSSA KAJAHTAA

Rupriikin ääniseinässä kuljetaan matka maalta kaupunkiin. Mediamuseoon saavuttaessa ääni toimii johdatuksena viestintään. Käytössä on jo seinän kolmas versio, ja museon tutkija **Outi Penninkangas** on innokkaasti kehittänyt uutta. Nykyisen seinän kuvituksen toteutti lopputyönään kuvataiteilija Juhani Antila vuonna 2003.

"Ääniä valitessa halusimme mukaan sekä luontoa että kaupunkia", kertoo Penninkangas. "Maaseutu ja kaupunki tarjosivat monipuolisia mahdollisuuksia. Toivomme ääniinstallaation palauttavan kävijöille mieleen muistoja ja synnyttävän keskustelua."

Visuaalisesti viehättävä seinä on kiehtonut sekä lapsia että aikuisia. Äänen merkitys liittyy olennaisesti siihen, missä ja milloin sen kuulee. Kenties siksi linnunlaulu museoympäristössä on vedonnut kaiken ikäisiin.

Lahden radio- ja tv-museossa ääntä puolestaan käytettiin ke-

vään 2009 Äänikylpylä näyttelyssä. Näyttelyn materiaalia oli koottu edellisen vuoden Koulukuulumo-mediakasvatusprojektissa, missä koululaiset saivat itse kokeilla äänikerronnan mahdollisuuksia.

ÄÄNI TÄYNNÄ MUISTOJA

Äänitalenne on itsessään kappale historiaa.

"Äänimaisemat eivät ole pysyviä. Ne muuttuvat yhteiskunnan mukana", kertoo Suomen Akustisen Ekologian Seuran puheenjohtaja Heikki Uimonen. "Siksi niiden tallentaminen on tärkeää. Riittää että ääni on joskus ollut merkityksellinen."

Nykypäivän tuiki tavallinen ääni saattaa olla katoava luonnonvara.

"Teknologia kehittyy sellaista vauhtia että etenkin työympäristöön ilmestyy jatkuvasti uusia ääniä", linjaa Uimonen. "Moni myös lakkaa kokonaan kuulumasta."

RUPRIIKIN ÄÄNI-INSTALLAATIOSSA ON HUOMATTU SAMA.

"Minun sukupolvelleeni modeemin piipitys oli jotain ihmeellistä", havainnollistaa Penninkangas. "Silloin todella menttiin nettiin. Nykyään verkko on kaikkialla, ja tuttu piipitys palauttaa tunteen mieleen vain täällä museossa."

Työpaikkojen äänet kiehtovat Penninkangasta myös tulevan installaation osalta.

"Uuteen seinään tulevat rinnakkain 1920-luvun Tampere ja vuoden 2009 Tampere", kertoo Penninkangas. "Kodin ja vapaa-ajan äänten lisäksi juuri työn äänet ovat jännittäviä. Miltä kuulosti esimerkiksi reikäkorttikone", hän pohtii.

ILOA JA NOSTALGIAA VANHAINKOTIIN

Koska äänenkäyttö museossa on ollut menestys, on Rupriikin toiveissa siirtää ääni museon ulkopuolelle.

"Tulossa on vanhainkoti-hanke, jossa toteutamme ääniinstallaation Tampereen Koukkuniemeen", Penninkangas kertoo. "Suunnitelmat ovat kuitenkin vielä aivan alkutekijöissään."

Koukkuniemen vanhainkodin aulatiloihin on tarkoitus rakentaa oma ääniseinänsä. Painopiste tulee olemaan juuri nostalgisissa äänissä, jotka puhuttelevat vanhainkodin väkeä. Koska Koukkuniemen asukkaista suuri osa on kotoisin kaupungista, saattaa sopiva tematiikka löytyä muutaman vuosikymmenen takaisesta Tampereesta.

"Näin museo voi tarjota elämyksiä myös niille, joille paikan päälle saapuminen on vaikeaa."

Penninkangas toivoo installaation palvelevan sekä vierailijoita että vakioasukkaita. Koska äänimuistot herättävät ja vetoavat tunteisiin, niillä saattaa myös olla vaikutusta muistisairauksista kärsiviin vanhuksiin. Joka tapauksessa äänet toimivat voimavarana.

"Tekeillä on hyväntuulinen installaatio joka tuottaa iloa", linjaa Penninkangas. ■

Auton moottori ja liikennevalojen piipitys kuuluvat kaupunkiin niin kiinteästi ettei niitä paikan päällä tajua huomioida. Kuvaa koskettamalla samat äänet hämmästyttävät kaikumalla Tampereen mediamuseo Rupriikissa. Tuttu ääni herättää muiston ja haastaa pohtimaan, mitä äänet meille oikeastaan merkitsevät.

IKAROKSEN ILMAJÄLJILLÄ

Teksti ja kuvat: Ilona Kangas

Käynti Suomen Ilmailumuseossa Helsinki-Vantaan lentoaseman kupeessa ei ole pojille ensimmäinen kerta, vaikka lentokoneet ovatkin arvoasteikolla vasta pari sijaa autojen ja dinosaurusten jälkeen. Nyt on kuitenkin hyvä syy: Myyttinen lento -erikoisnäyttely on suunniteltu nimenomaan lapsille.

Vuosi 2010 on julistettu museossa lasten teemavuodeksi ja heille sopivaa ohjelmaa, esimerkiksi nukketatteria on luvassa läpi vuoden.

Museossa saa yleensä olla kengät jalassa, mutta tällä kertaa on jopa suotavaa kuljeskella sukkasillaan. Silloin saa ainakin paremman ohjaustuntuman Lentävällä matolla.

Myyttisistä lennoista myyttisiin on matka lentävällä matolla. Lauri on päättänyt kokeilla Aladdinin menopeliä, mutta huomaa sen olevan yllättävän vaikeaa.

Helsinkiläispojat

Henri ja Lauri Kuivasniemi ovat valmistautuneet museovierailuun.

Evästyksenä parivaljakolla ei ole hyssyttelyä eikä varoittelua, vaan reilu lupaus: täällä saa koskea kaikkeen.

Isot siivet voivat olla myös hankalat, Lauri Kuivasniemi oppii.

Keijupuku ei kiinnosta kumppaakaan, kummallista...

Haasteita pelkäämättömät veljekset päättävät yrittää yhdessä maton lennättämistä. Kieli ei meinaa pysyä suussa eikä matto suorassa.

Seinällä on päätön lohikäärme, ufo, keiju ja supermieh. Henri valitsi niistä tietenkin kauheimman. Lauri eläytyy ufouteen.

Kuumailmapallon kyhdissä hauskinta on leikkiä putoavansa ja roikkua reunalla - onneksi kuitenkin turvallisesti lähellä maata.

Miltä tuntuu keveys? Lauria ei näissäkään asioissa hämätä, hän vetää esiin höyhenet. Jokaisessa reiässä on erilaisia asioita, jotka ovat lähes yhtä kevyitä kuin ilma.

Kuten aikoinaan Fileas Fogg, myös Henri suunnittelee kuumailmapalloonlentoa.

Tavataan kahdeksan päivän kuluttua tässä samassa paikassa!

Näyttelyn hurjin ja hauskin kohde on labyrintti. Sen sokkeloissa majailee Minotaurus, joka liittyy Ikaroksen myyttiin. Muinainen taru kertoo ihmisen ikaikaisesta halusta päästä lentoon.

Vanhat tarinat vaihtuvat saumattomasti nykyajan sarjakuvaolentoihin. Batman ja poika kisailevat pian ilmaherruudesta.

Näyttelyssä on muutama esine, joihin ei saa koskea – lähinnä näyttelyvieraiden oman turvallisuuden vuoksi. Yksi näistä on Harry Potterin kuuluisa luuta, Nimbus 2000. "Sillä huispataan", tietää Henri. Ihan täysin vakuuttunut Henri ei kuitenkaan ole luudan aitoudesta.

Pieni lepo leppäkertun selässä piristää.

Osa näyttelystä on myös itse tekemistä, esimerkiksi piirtämistä.

Myyttisen lennon loputtua on vielä aikaa katsastaa Suomen Ilmailumuseon vaikuttava perusnäyttely. Matkan varrella oli pakko tarkistaa käykö lentoeimon kello vai onko se pelkkä museokapistus.

TV:stä tuttua touhua, vaikka kone onkin melkein mustavalkokuvan ajoilta.

Lentäminen on kovaa touhua ja pienet pilotit tarvitsevat luonnollisesti jäätelöä moottoriin! Ja taas mennään!

KAIKKI TRAFIIKKI-MUSEOT FORUM MARINUMIN VUOSIKORTILLA

Forum Marinum -säätio on ottanut käyttöön uudet aikuisten ja lasten vuosikortit. Kortti on voimassa vuoden verran ostopäivästä, ja sen esittämällä asiakas pääsee kaikkiin Forum Marinum -merikeskuksessa esillä oleviin näyttelyihin ja museoluksille silloin kun ne ovat avoinna. Aikuisten kortti maksaa 30 euroa ja lasten kortti 17,50 euroa.

Tämän vuoden vuosikortilla saa alennusta myös muiden Trafiikki-museoiden pääsymaksuista. Vuosikortti on kehitetty henkilöille, jotka vierailevat usein kulttuurikohteissa.

POSTIMUSEOSSA PÄÄOSASSA ELOKUVAOHJAAJA JACQUES TATI

Postimuseossa on esillä **27.8. – 24.10.2010** teemanäyttely **Jacques Tati – Lystikäs kirjeenkantaja**. Näyttely kertoo usein Chapliniinkin verratusta kuuluisasta ranskalaisesta elokuvaohjaajasta, näyttelijästä ja koomikosta Jacques Tatista (1907–1982) ja pääasiassa hänen ohjaamastaan elokuvasta Lystikäs kirjeenkantaja (1947).

Postimuseo on lainannut materiaalia näyttelyyn Tati-perikunnalta & arkistosta Pariisista, Elävän kuvan museosta ja kansallisesta audiovisuaalista arkistosta KAVASTA. Näyttelyn yhteistyökumppaneita ovat lisäksi Helsingin kulttuurikeskus sekä Ranskan kulttuurikeskus. Näyttelyyn liittyy myös runsaasti ryhmille suunnattua oheisohjelmaa.

Jacques Tati – Lystikäs kirjeenkantaja. 27.8.–2.10. Postimuseo

SUOMALAISEN NYKYMERENKULUN HISTORIA TALTEEN

Forum Marinum, Suomen merimuseo ja Helsingin yliopiston merihistorian opintokokonaisuus ovat aloittaneet projektin, jonka tarkoituksena on tallentaa suomalaista nykymerenkulkua jälkipolville säilytettäväksi.

Kansainväliset Safety of Life at Sea -määräykset tiukentuvat syksyllä, mikä merkitsee monelle kansainvälisessä liikenteessä olevalle matkustaja-alukselle viimeistä kautta. Ensimmäisenä tallennuskohteena on kansainvälistä risteilyliikennettä harjoittavan kotkalaisen Kristina Cruises -varus-

tamon m/s Kristina Regina, joka poistuu käytöstä elokuun lopussa.

Hankkeen tallennuksen kohteena on mahdollisimman tavallinen arki. Tallennuksen edellyttämät kenttätyöt m/s Kristina Reginalla toteutettiin toukokuussa 2010. Aluksen toiminnallisuuden lisäksi kesän kuluessa dokumentoidaan koko laiva.

Kerätty aineisto talletetaan Suomen merimuseon ja Forum Marinumin arkistoihin, joissa sitä käytetään tutkimus- ja julkaisutarkoituksiin.

VERKKONÄYTTELY RAUTATIEMATKUSTAMISESTA KEISARILLISELLA VENÄJÄLLÄ

Suomen Rautatiemuseon **"Keisarillista matkustamista" -verkkonäyttelyssä** tutustutaan keisarilliseen rautatiematkustamiseen ja Venäjän keisarin junaan. Näyttelyssä on esillä muun muassa panoraamaku-

via Rautatiemuseon kokoelmiin kuuluvien keisarillisten vaunujen sisätiloista sekä tietoa vaunuista ja niiden historiasta. Sivusto on julkaistu suomeksi, englanniksi ja hollanniksi. Hollanninkielinen käännös liittyy Hollannin Rautatiemuseon tämänhetkiseen Royal Class -näyttelyyn, johon on lainattu esineitä Suomen Rautatiemuseolta. Verkkonäyttelyyn voi tutustua osoitteessa: <http://www.rautatie.org/Keisari/>.

Keisarillista matkustamista. www.rautatie.org/Keisari/. Suomen Rautatiemuseo

LAHDESSA TUTUSTUTAAN RADIOMÄEN ALUEEN HISTORIAAN

Lahden Radio- ja tv-museon uudessa näyttelyssä **"Radiomäen monet kasvot" (24.9.2010 - 31.8.2011)** esitellään Radio-

mäen alueen historiaa. Näyttelyssä tutustutaan paikallishistoriaan nimistön, kulttuurimaantieteen ja alue-suunnittelun näkökulmasta. Menneisyyttä tutkitaan paikan ja ympäristön kautta. Radiomäen päältä avautuva näköala Vesijärvelle ja yli eteläisen Lahden sekä opastetut kävelykierrokset Vanhalle hautausmaalle kruunaavat näyttelyn. Lahden Radio- ja tv-museo kerää näyttelyn ohella myös Radiomäkeen liittyviä muistoja. www.lahdenmuseot.fi

Radiomäen monet kasvot. 24.9.–31.8.2011. Radio- ja tv-museo

AUTOKYLÄ AUKESI MOBILIAAN

Kangasalan tie- ja liikennemuseo Mobilia avasi huhtikuun lopussa ainutlaatuisen **Autokylänsä** ovet. Autokylän uututena ovat tämän vuoden teemanäyttely **Peltitähdet – auto elokuvissa** sekä **Autoglym Gallery**, josta löytyy **Mobilia Classics-** ja **Rally Hall of Fame** -osastot. Autoglym Galleriassa esillä olevat ajoneuvot ovat nähtävissä lasiseinäisissä autotalleissa.

Osa autoista on sekä myytävänä että vuokrattavana. Autokylästä voi vuokrata myös 1960-luvun ajoneuvoja ja lähteä joko itse ajamalla tai varata kuljettajan nostalgiselle ajomatkalle lähialueille.

Mobilian Autokylän ohessa toimivat myös Rahtarit -Liikennepuisto, kahvila kesäterasseineen, museomyymälä sekä lukuisat tapahtumat.

ELÄMYSOPASTUKSIA SATAMAN MATKAT -NÄYTTELYSSÄ

Suomen museoteatterin elämysopastuksilla syvennyttään Merikeskus Vellamossa sataman arkeen ja ihmisiin Suomen merimuseon ja Kymenlaakson museon **"Sataman matkat 1800-2010"** -näyttelyssä. Tarinoita ovat kertomassa näyttelijät Eero Enqvist, Juhani Haukka ja Helena Ryti.

Sataman matkat kertoo satamista, niiden muutoksista sekä satamien vaikutuksesta 1800-luvun alusta nykypäivään. Näyttelyyn on valittu neljä satamaa edustamaan eri aikakausia: Oulu, Liverpool, Kotka ja Helsinki. Näyttelyn vetonaulana on konttilukkisimulaattori, jolla voi lastata merikontteja virtuaalisatamas-

Sataman matkat 1800–2010. Merikeskus Vellamo, Suomen museoteatteri.

sa. Kokemusta elävöittävät aidonkaltainen ohjaamo, suuret näytöt, liikealusta ja äänentoisto.

Museoteatterista voi varata myös yksityisesityksiä ryhmille.

FORUM MARINUMISSA TUTUSTUTAAN AHVENANMAAN MERENKULKUUN

Meidän tiemme on meri. 29.5.–4.9.2011. Forum Marinum.

Forum Marinumin näyttelyssä **Meidän tiemme on meri** tutustutaan Ahvenanmaan merenkulun historiaan.

Satoja vuosia ahvenanmaalaisten toimeentulon tuki ja turva on ollut meri, kalastus ja merirahdit. Nykyisin Ahvenanmaalla toimii kymmenen menestyvää varustamo. Ahvenanmaan merimuseon ja Forum Marinum -säätion tuottamassa näyttelyssä haetaan vastausta siihen, mikä oli ahvenanmaalaisten varustamojen menestyksen salaisuus.

Näyttelyn esineet ovat peräisin Ahvenanmaan merenkulumuseon kokoelmista. Meidän tiemme on meri -näyttely on esillä **29.5.2010–4.9.2011**.

SOTAKORVAUKSET PUHUTTAVAT SUOMEN RAUTATIEMUSEOSSA

Suomen Rautatiemuseossa Hyvin-käällä **03.06.2010 - 30.09.2010** pyöriä **"Kahdeksan vuoden urakka – Suomen sotakorvaukset"** -näyttely kertoo metalliteollisuudesta toisen maailmansodan jälkeisinä sotakorvausvuosina 1944-1952.

Näyttely esittelee toisen maailmansodan jälkeen Neuvostoliitolle tavaraluovutuksina maksetun sotakorvaus-urakan laajuutta ja merkitystä suomalaiselle metalliteollisuudelle. Sotakorvausteollisuus työllisti myös rautatiekaluston valmistajia. Neuvostoliittoon toimitettiin yhteensä 720 höyry- ja moottoriveturia sekä 3824 vaunua. Upeat valokuvat vievät tuotantopaikoille tehtaiden valimoihin ja konepajoihin, joissa tehtiin sodan jälkeen pitkää päivää.

Näyttely on toteutettu yhteistyössä Porin Rosenlew-museon ja Tampereen museokeskus Vapriikin kanssa.

Kahdeksan vuoden urakka – Suomen sotakorvaukset. 3.6.–30.9. Suomen Rautatiemuseo.

Trafiikkia matkassa mukana

Trafiikki-museoiden kauppojen valikoimista löytyy huvia ja hyötyä sekä omaan käyttöön että lahjaksi. Trafiikki-tuotteet ovat persoonallisia ja hauskoja esineitä höystettynä ripauksella nostalgiaa. Tällä kertaa arkipäivän matkassa kulkee mukana Mobilian laukkuja ja kukkaroita vanhojen autojen hengessä.

Koonnut: Eve Rasku Kuvat: Trafiikki-museot

OLALLE VIE

Mobilian mustassa läppäri-/olkalaukussa kuljettaa tyylillä tietokoneen ja muut tavarat. Laukun kantta koristaa nostalginen kuva-aihe, kyytiläiset tai kupla. Se kätkee sisäänsä vetoketjullisen päätaskun, useita pienempiä taskuja sekä kaksi paikkaa kynille. Koko n. 28 x 40 cm. Hinta **29,90 e.**

Isolla olkalaukulla on myös pikkusisar. Pienemmän laukun koko on n. 20 x 18 cm. Hinta **23,90 e.** Mobilian olkalaukut sopivat omaan autoon ja joukkoliikenteeseen – vai uskaltaisikohan näiden kanssa lähteä jopa lifttaamaan?

MOBILIAN AUTOKYLÄ - KANGASALA

PIKKUTAVARAA MATKASSA

Kankaisen Peltitähdet -kolikopussin kanteen on painettu Peltitähdet – Movie cars -aiheisia kuvia. Kuva-aiheita on kolme, 007 Aston Martin (pinkki), American Graffiti (keltainen) ja Thelma & Louise Ford Thunderbird (sininen).

Pyöreän pussin kansi ja pohja on vahvistettu pahvilla. Pussin vetoketju kulkee koko sivun halki. Pussin halkaisija on 10 cm ja paksuus 2,5 cm. Hinta **11,90 e.**

Mobilian monitoimilaukku soveltuu reissuun vaikkapa meikkien, matkashampoiden, kameran ja akun ynnä muiden säilytykseen tai jopa penaaliksi koulun penkille. Kannen sisäpuolella on kuminauhapaikat viidelle kynälle. Koko n. 22,5 x 7,5 cm. Kuva-aiheita on kaksi, kupla ja kyytiläiset. Hinta **14,90 e.**

MOBILIAN AUTOKYLÄ - KANGASALA

KERÄILIJÄN AARTEITA

Autojen ystävää ilahduttaa Mobilian Rally Hall of Fame –keräilykorttien ensimmäinen julkaisu. Keräilykorttipaketissa on neljä erilaista korttiaihetta. Hinta **10 e.** Suomen Ilmailumuseon julkistama uutuuus on kolme erilaista jääkaappimagneettia teemalla Con-vair Metropolitan. Magneetit ovat avainlipputuotteita ja sopivat mainiosti ilmailuharrastajien keittiöön. **3,5 e / kpl.**

TILAA TRAFIIKKI-LEHTI ILMAISEKSI!

Lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Seuraava lehti ilmestyy elokuussa 2010.

Voit tilata Trafiikki-lehden jatkossa kotiisi:

- 1 Täyttämällä tämän kupongin tai kirjoittamalla samat tiedot postikorttiin
- 2 Lähettämällä yhteystietosi sähköpostilla info@trafiikki.fi
- 3 Laittamalla viestin "Tilaan Trafiikki-lehden" ja yhteystietosi trafiikki.fi-sivujen Ota yhteyttä -kohdan kautta
- 4 Lähettämällä faksin numeroon 09-759 8234
- 5 Jättämällä tilauslapun johonkin Trafiikki-museoon

Samoja keinoja voit käyttää osoitteenmuutokseen tai tilauksen peruuttamiseen. Laita osoitteenmuutokseen myös vanha katuosoite. Jos olet jo tilannut Trafiikki-lehden, ei sinun tarvitse tehdä mitään. Lehden voi myös lukea osoitteessa www.trafiikki.fi.

Vastaanottaja:

MicroMedia

PL 164

00811 Helsinki

Liimaa tähän
ykkösluokan
postimerkki

uusi tilaus osoitteenmuutos tilauksen peruutus

Nimi _____

Osoite _____

Sähköposti _____

Minulle voi lähettää myös muuta
Trafiikki-museoiden postia

YHDEKSÄN MUSEOTA,
ÄÄRETTÖMÄSTI TARINOITA
**TRAFIIKKI-
MUSEOT**
LÄHDE LIIKKEELLE – OLET
TERVETULLUT!

FORUM MARINUM

Linnankatu 72 • Turku
www.forum-marinum.fi

MEDIAMUSEO RUPRIIKKI

Väinö Linnan aukio 13 • Tampere
www.tampere.fi/mediamuseo

MOBILIA

Kustaa Kolmannentie 75 • Kangasala
www.mobilia.fi

POSTIMUSEO

Helsingin pääpostitalo • Asema-aukio 5 H
www.postimuseo.fi

RADIO- JA TV-MUSEO

Radiomäenkatu • Radiomäki • Lahti
www.lahdenmuseot.fi > Radio- ja tv-
museo

SUOMEN ILMAILUMUSEO

Tietotie 3 • Vantaa
www.suomenilmailumuseo.fi

SUOMEN MERIMUSEO

Merikeskus Vellamo • Tornatorintie
99 • Kotka
www.merimuseo.fi

SUOMEN RAUTATIEMUSEO

Hyvinkäänkatu 9 • 05800 Hyvinkää
www.rautatie.org

TEKNIIKAN MUSEO

Viikintie 1 • Helsinki
www.tekniikanmuseo.fi